

Πλατύπους: Διακήρυξη Προθέσεων

Ο Πλατύπους είναι το πρόταγμα της αυτοκριτικής, αυτομόρφωσης και, τελικά, της πρακτικής ανασυγκρότησης μιας μαρξιστικής Αριστεράς. Επί του παρόντος η μαρξιστική Αριστερά εμφανίζεται ως ιστορικό ερείπιο. Η κληροδοτημένη σημερινή σοφία υπαγορεύει ότι οι παρελθούσες αποτυχημένες απόπειρες προς τη χειραφέτηση δεν αποτελούν στιγμές γεμάτες με δυνατότητες που μπορούν ακόμη να εκπληρωθούν, παρά αποτελούν «ό,τι ήταν» — ουτοπισμό που ήταν καταδικασμένος να καταλήξει σε τραγωδία. Ως κριτικοί κληρονόμοι μιας συντετριμμένης παράδοσης αγωνιζόμαστε να καταδείξουμε ότι — μετά την αποτυχία της Νέας Αριστεράς της δεκαετίας του '60, την αποσύνθεση του κράτους πρόνοιας και την καταστροφή της Σοβιετικής Ένωσης τις δεκαετίες του '80 και '90 — ο σημερινός αποπροσανατολισμός της Αριστεράς δεν μας επιτρέπει να ισχυριστούμε ότι γνωρίζουμε τα καθήκοντα και τους στόχους της κοινωνικής χειραφέτησης καλύτερα από τους «ουτοπικούς» του παρελθόντος.

Καθήκον μας είναι η κριτική και η εκπαίδευση με σκοπό την ανασυγκρότηση της μαρξιστικής Αριστεράς. Υποστηρίζουμε ότι το ερείπιο της μαρξιστικής Αριστεράς, όπως υπάρχει σήμερα, ανήκει σε μια παράδοση της οποίας η ήττα οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό σε αυτοτραυματισμό. Έτσι, προς το παρόν, η μαρξιστική Αριστερά είναι ιστορική και σε τέτοιο προχωρημένο στάδιο αποσύνθεσης ώστε έχει καταστεί υπερβολικά δύσκολο να σχηματίζει συνεκτικά προγραμματικά κοινωνικοπολιτικά αιτήματα. Μπροστά σ' ένα καταστροφικό παρελθόν και παρόν, πρώτο καθήκον για την ανασυγκρότηση μιας μαρξιστικής Αριστεράς ως χειραφετητικής δύναμης είναι η αναγνώριση των αιτιών της ιστορικής αποτυχίας του μαρξισμού και η διασαφήνιση της αναγκαιότητας μιας μαρξιστικής Αριστεράς για το παρόν και το μέλλον. — *Εάν η Αριστερά πρόκειται να αλλάξει τον κόσμο, πρέπει πρώτα να μεταμορφώσει τον εαυτό της!*

Η μη πιθανή — αλλά όχι αδύνατη — ανασυγκρότηση μιας χειραφετητικής Αριστεράς είναι ένα επιτακτικό καθήκον· πιστεύουμε ότι το μέλλον της ανθρωπότητας εξαρτάται απ' αυτό. Ενώ οι σαρωτικές δυνάμεις που εξαπέλυσε η νεώτερη [modern] κοινωνία — ο καπιταλισμός — διατηρούνται, η ανεκπλήρωτη υπόσχεση για κοινωνική χειραφέτηση καλεί ακόμα για την απολύτρωσή της. Η εγκατάλειψη της υπόσχεσης αυτής, ή η συσκότιση της βαρύτητας των παρελθουσών ηττών και αποτυχιών μέσω της αναζήτησης «αντίστασης» στη δυναμική της νεώτερης κοινωνίας «από τα έξω», σημαίνει την επιβεβαίωση του παρόντος της και εγγυάται τη μελλοντική καταστροφική πραγματικότητα της.

Ο Πλατύπους θέτει τα ερωτήματα: με ποιον τρόπο η σκέψη κριτικών θεωρητικών της νεώτερης κοινωνίας, όπως οι Μαξ, Λούκατς, Μπένγιαμιν και Αντόρνο, αφορά τον αγώνα για κοινωνική χειραφέτηση σήμερα; Πώς μπορούμε να κατανοήσουμε τη μακρά ιστορία της χρεοκοπημένης πολιτικής της Αριστεράς που φθάνει μέχρι το παρόν — από τη διεθνή μαρξιστική Αριστερά των Λένιν, Λούξεμπουργκ και Τρότσκι, στη σημερινή στειρότητα — χωρίς να τρομοκρατηθούμε ή να αποθαρρυνθούμε από αυτή την ιστορία; — Πώς μπορούν οι απαντήσεις σε τέτοιες ερωτήσεις να συμβάλουν στο επιτακτικό καθήκον της ανασυγκρότησης της Αριστεράς στα πιο βασικά της επίπεδα θεωρίας και πράξης; Πώς μπορούμε να συμβάλουμε στην αποτελεσματική απόδραση από το αδιέξοδο στο οποίο έχει περιέλθει η Αριστερά;

Ελπίζουμε να αναζωογονήσουμε μια συζήτηση για την Αριστερά που έχει εδώ και καιρό ατονήσει ή σιωπήσει, ώστε να βοηθήσουμε στην επανέυρεση μιας χειραφετητικής πολιτικής πρακτικής που προς το παρόν είναι απύσχα.

Τι ήταν η Αριστερά και τι μπορεί να γίνει ακόμη; — Ο Πλατύπους υπάρχει επειδή η απάντηση σ' αυτή την ερώτηση, ακόμα και η βασική της διατύπωση, έχει εδώ και καιρό πάψει να είναι αυτονόητη.